

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NR. 5

MAJ

1972

Ryvangen den 4. maj 1972.

KAMMERATERNES

HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HDS. KGL. HOJHLD PRINSESSE MARGARETHA

Henvendelser om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til formanden, konsul Kaj V. Dahl, 8700 Horsens.

Henvendelse ang. feriehemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlem af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øget aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. - Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var blevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande - og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand: Konsul, advokat Kaj V. Dahl, Borgergade 23B, 8700 Horsens. Tlf. (05) 62 39 91

Næstformand: General Fl. B. Larsen, Bruxelles, Belgien.

Kasserer: Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, 1169 København K. Tlf. (01) 11 65 55.

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV. Tlf. skolen 10 54 21, privat 10 41 28.

Politiassistent S. Julsgaard Larsen, Boeslundevej 1, 2700 København, Brønshøj. Tlf. (01) 71 72 72.

Den øvrige bestyrelse består af:

Skræddermester Jacob Brandt, Ørnevej 63,

2400 København NV. Tlf. (01) 34 95 60

Afdelingschef, civilingeniør
Mogens Dyre, Gildbækhus,
6430 Gildbro pr. Nordborg
Tlf. (044) 5 12 32

Overpostbud E. Holger Grome,
Tårnby Torv 24, 2770 Kastrup
Tlf. (01) 50 33 86

Alberti Hansen, Arildsgård 41,
2700 Kbh. Brønshøj. Tlf. Beta 3162

Bankprokurist Olav Holst, Bengtssvej 6,
2900 Hellerup. Tlf. HE 7780.

Rektor Paul Holt, Præstevangsvej 35,
8210 Århus V. Tlf. (06) 15 48 05

Direktør G. Jespersen,
Herning Klædefabrik, 7400 Herning
Tlf. (07) 12 11 84

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3,
5200 Odense V. Tlf. (09) 12 66 03

Tandteknikermester Leo Kæraa,
Banegårdspladsen, 8000 Århus C
Tlf. (06) 27 04 22

Arkitekt Ove Chr. Lembcke,
Brødregade 19, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 51 30

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft,
de Mezasvej 18 8000 Århus C.
Tlf. (06) 13 57 23

Førstelærer P. E. Mahler, Fåborgvej 5,
5631 Ebberup. Tlf. (09) 74 12 15

Dr. Børge Næsted, Hviding st.
pr. 6760 Ribe. Tlf. (05) 44 53 33

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8,
9000 Hasseris, Ålborg. Tlf. (08) 18 04 51

Sognepræst Poul Riis, Præstegården,
Herrestræde 1, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 05 33

Fhv. justitsminister Knud Thestrup,
Folketinget, Kbh. K.

Bladet »PIGTRÅD«

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 11 numre årligt.

Ved bestilling af abonnement benyttes girokonto nr. 780.

ANNONCER:

Ekspedition, abonnements- og annonce-afdeling: Grenågade 14, 2100 København Ø. TRIA 888 (kontortid 10-12, lørdag lukket).

Ved indbetaling for annoncer benyttes girokonto nr. 5 55 38.

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettets og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

REDAKTION:

Ansvarshavende redaktør:
skoleinspektør Johs. Fosmark,
Frederiksborgvej 109,
2400 København NV.
Skolen: 10 54 21. Privat 10 41 28.

TRYK:

publishers

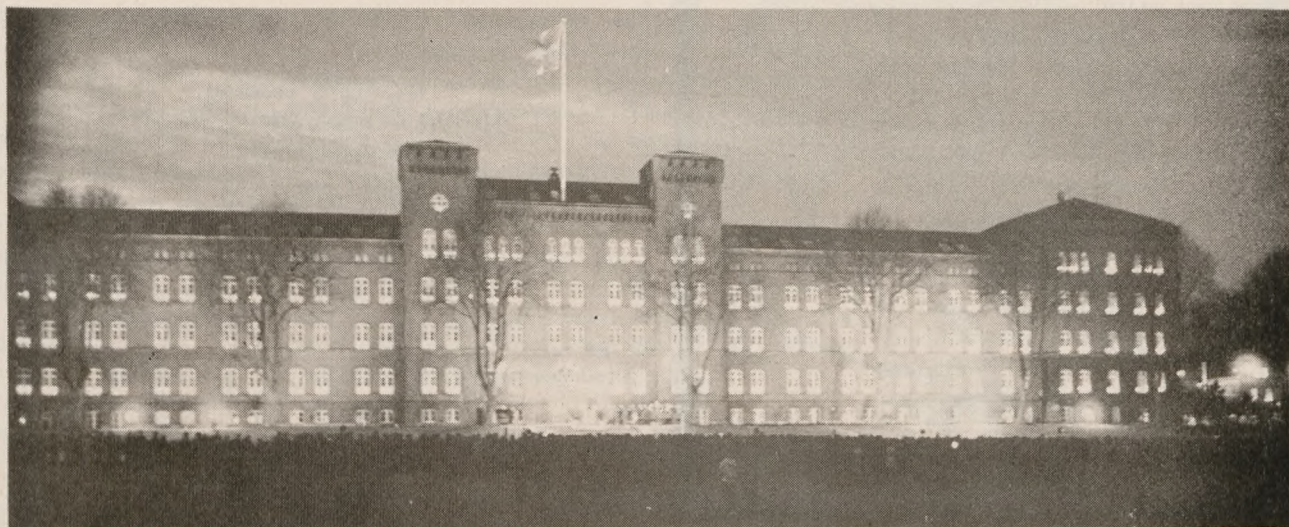
publishers press offset printers
nørre farimagsgade 65, 1364 københavn k.
(01) 12 45 11

INDHOLD

Befrielsesdagen ud over hele landet	83
Demokratiets adelsmærke ..	87
Ungarske frihedskæmpere i Danmark	89
Runde dage	93
Global indsats	95
Mindedagen ved Helligåndskirken	97
Generalforsamling i Neuengammeferien	99
Udtalelse om Bernadottegårdene	99
Halvdan Rasmussens prolog	101
Generalforsamling hos de erhvervshæmmede	103
Dagbogsblade	103

BEFRIELSESDAGEN BLEV MARKERET UD OVER HELE LANDET

20.000 besøgte Ryvangen, hvor blomsternes antal i år var forøget med 2.000 højrøde tulipaner

Haderslev kaserne var eet stort lyshav den 4. maj om aftenen.

20.000 I RYVANGEN

DEN 4. MAJ

Et usædvanligt stort tal af unge prægede billedet i Danmarks mindelund

Fjerde-maj-dagen manifesterede en nulevende, aktive modstandsfolk. betydelig interesse for at holde Danmarks lykkeligste dag siden 1920 i frisk gementerne ud over landet.

erindring.

En række foreninger indbød til møder og fester, en del kirker samlede fulde huse til takke- og mindegudstjenester. Frihedsmuseet overtog i nogen grad det program, der gennem nogle år blev afviklet ved Helligåndskirken, og som ventet blev det Kammeraternes Hjælpefonds seriøse Ryvang-aften, der samlede det helt store antal deltagere.

En række dagblade vurderede besøget til at ligge på mindst 20.000, og det understreges, at der var et betydeligt antal unge derude i løbet af dagen og aftenen.

Det kan også nævnes, at æresvagterne i år var yngre end man skulle vente. De var efterkommere eller sønner af

Vi bringer omtalen af nogle af arranger-

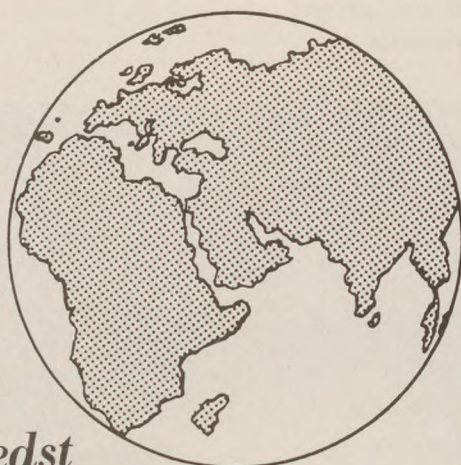
500 deltog i 4. maj-gudstjeneste

Dronninglund. 4. maj-gudstjenesten i aften i Dronninglund Kirke havde samlet næsten 500 mennesker, der fyldte kirken. 4. maj-gudstjenesten i Dronninglund er blevet en tradition, der hvert år samler mange mennesker.

I aften blev der talt af pastor Henrik Christiansen, Dronninglund, og der var et musikalsk indslag ved proprietær Johs. Klitgård-Jensen, Byrvang, Hjalstrup, der på violin spillede Händels Largo med orgelakkompagnement ved organist Orla Olesen, Dronninglund. Ved gudstjenesten medvirkede desuden kirkekoret, under Orla Olesens ledelse. Koret sang desuden trestemmig "Nu takker alle Gud".

Efter gudstjenesten tændtes der levende lys i alle slotets vinduer, og

TJÆREBORG!

*-bedst
i alle retninger*

KBH. K.: Kobmagergade 43, (01) 11 41 00. TJÆREBORG, (05) 17 17 00
Aarhus C.: BP-huset, Europaplads, (06) 13 10 00
Hverd. 9-19. Lørd. 9-14. Sønd. 14-17
Konsulent: E. Krogager

ELSNAB Trading
Udstyr til apparativ kosmetik
Kystvejen 43
8000 Aarhus C

**Hotel
Farsø**

Tlf. (08) 63 10 04

denne afslutning var med til at sætte sit særlige præg på 4. maj-gudstjenesten.

Blomster

Gråsten. Fredag den 5. maj nedlagde Frihedsfonden traditionen tro blomster ved mindesmærkerne i Gråsten. Det var manufakturhandler Nic. Albers, der foretog nedlæggelsen klokken 9.00 ved statuen udenfor politigården og klokken 9.15 ved oberst Paludan Møllers minde-mur. Klokken 11.00 samledes gamle modstandsfolk fra region III ved klokkestabelen på Skamlingsbanke.

EN DEJLIG LUN MAJ-AFTEN

Haderslev den 4. maj. Endelig op-randt en 4. maj-aften, som man drømte om. Stille, lunt vejr gjorde opholdet på kasernepladsen behageligt.

Det gode vejr til trods var der knap så mange mennesker på pladsen som tidligere år, men den nye kriminalserie i fjernsynet har nok sin del af skylden.

Men adskillige havde fundet vej til kasernepladsen, da lysene blev tændt i de mange vinduer og da det store, projektørbelyste dannebrogslag gik til tops over den gamle kasernebygning.

Aftenen er sat i system. En kort velkomst ved oberst R.M. Larsen, lys over pladsen, når der synges, hovedta-len — kort og måske lidt uforståelig for de bageste på pladsen — et dygtigt sang-kor fra Louiseskolen ledet af fru Hedvig Jensen Hansen, en kort tak for arrange-mentet udtalt af borgmester H.C. Car-stensen, hurtig fjernelse af talerstol og dekoration, og i samme øjeblik hørtes tappenstregen trække op. Jo, alt klappe-de med prisværdig præcision.

Også i år var et kompagni engelske soldater på besøg.

5. MAJ PÅ SKAMLING

Modstandsfolkene offer må ikke nedvurderes

Ved en højtidelighed den 5. maj ved Klokkestabelen på Skamling lagde modstandsbevægelsens Region III en krans ved mindesmærket for besættelsestidens faldne. En kreds af gamle modstands-folk var mødt frem, og for første gang sås også en fane fra Sammenslutningen af danske Fanger i Sydjylland.

Regionens krans blev lagt af skole-inspektør Fr. Sørensen, Ahlmannssko-len i Sønderborg, der i en kort tale mindedes de faldne kammerater.

Ofrede livet

— De, der fik lov til at opleve freden og friheden er samlet her, sagde han, — for at mindes og hædre de kammera-ter, der ikke oplevede dagen.

Et var vi alle fælles om den gang, det var målet for kampen. Det var en kamp med livet, som indsats, og dem, vi mindes i dag, ofrede livet i håbet om en bedre verden.

Dette offer er blevet ar, der er blivende, men disse ar er samtidig hæ-derstegn, der ikke kan slettes og ikke må nedvurderes. De er tværtimod for-pligtende for os i bestræbelserne for at undgå frihedsberøvelse og krig i frem-tiden.

Der blev også lagt en krans fra Sammenslutningen af danske Fanger i Sydjylland af Valdemar Sørensen og Niels Christensen, Ribe, og der var en krans fra Kolding, der var repræsenteret af borgmester Peter Ravn.

Til USA

Ved en efterfølgende sammenkomst på Højksamling oplyste regionsstyrel-sens formand, Svend Hoffmann, Køben-havn, at Frihedskampens Veteraner til efteråret arrangerer en rejse til USA, hvor danske modstandsfolk skal besøge de amerikanske veteranorganisationer.

Iøvrigt kunne Svend Hoffmann oply-se, at den meget omtalte bog om Region III's historie, som dr.phil. Aage Trom-mer har arbejdet på den sidste halve snes år, formentlig vil udkomme til næste forår.

Modstandsbevægelsens medlemmer i Sydjylland er mere end spændt på denne bog, navnlig efter Aage Trom-mers meget omtalte doktordisputats om jernbanesabotagen.

Kammeraternes Hjælpefond

er de raske kammeraters hilsen
til de syge.

VI SKYLDER VORE FRIHEDSFOLK TAK

Fuldt hus til befrielseshøjtidelig-hed i Sommersted Kirke

Sommersted den 4. maj. Sommersted Kirke havde fuldt hus — ikke mindst af mange unge — den 4. maj, da pastor F. Gaarn-Larsen i anledning af 27-året for Danmarks befrielse prædikede ud fra teksten i salme 103: Min sjæl, lov Herren og glem ikke hans velgerninger.

— Vi skal sige tak for befrielsesbud-skabet, sagde Gaarn-Larsen. Det var en gave, for vi kunne hverken som danske gøre fra eller til. Trods det, at mod-standskampen idag af mange blot be-tragtes som et nålestik, må vi være vore frihedsfolk tak skyldige. Fordi de holdt frihedsånden levende. Befrielsen var en af Guds store velgerninger mod vort folk. Glemmer vi det, er vi nogle utak-nemmelige skarn.

Gaarn-Larsen rejste spørgsmålet, om vi bruger friheden rigtigt. Det er småt med tilfredsheden, sagde han, hvorimod en krævementalitet behersker os.

I kølvandet på den velfærd, vi slet ikke har råd til, er fulgt porno-liderlig-hed, narkotika-djævl og fosterdrab. Den åndelige kristne arv gør man alt for at sætte overstyr og det er lykkedes på kortere tid en nogen, nogensinde kunne have blot drømt om.

Kirken var smukt pyntet til befriel-sesfesten og Sommersted Ungdomskor sang indledningsvis under ledelse af fru lærerinde Vase.

PÅ 4. MAJ-KOLLEGIET I ÅLBORG

Ved årsfesten den 4. maj på 4. maj kollegiet i Ålborg fik Inger Andersen (børnehaveseminariet), datter af forret-ningsfører A. Faarup, Frit Danmarks legat, Else Nielsen (handelshøjskolen), datter af landmand Ejner N. Kielstrup, Alumnernes 4. maj legat, og Anders Blähr, søn af købmand Leo B., Fjertis-lev, K-kompagniets legat.

Fra Atlantsammenslutningen modtog kollegiet en kopi af Dwight D. Eisenho-wers våbenskjold i Frederiksborg Slots-kirke. Kopien, udført af Aage Wulff på Tøjhusmuseet, ophænges i kollegiets Ike-stue.

**Aktieselskabet
AALBORG-PORTLAND-CEMENT**

Chr. Brygge 28
1559 Kbh. V

STØT
Kammeraternes Hjælpefond!

JOH. de NEERGAARD
Førslev Gods

CARL RASMUSSEN A/S
Kordilgade 16 — Kalundborg

Plovfabrikken Skjold A/S

Lind pr. Herning

**HADERSLEV
KAFFERISTERI**

Norgesgade 1, Haderslev

TIL 4. MAJ-FEST

Jeg var til 4. maj-fest i et sønderjysk konklusion kan være så farlig, at der må forsamlingshus, skriver Silvaro i dag-pilles lidt ved artiklens sluteffekt.

bladet "Modersmålet" (Haderslev) den Hanvender sig mod samfundskritikerne 6. maj. Der var fuldt hus, og det var re, for de var i Tyskland banebrydere dejligt at se, at også sognets unge var for nazismen, på den måde forstået, at mødt frem. Der blev sunget, så det var de beredte jordbunden for det parti, der en fryd, og aftenens taler forsøgte i siden trådte de simpleste menneskeret-jævne ord at fortælle om de fem års tigheder under fødderne ...

besættelse og befrielsen. Han skildrede Naturligvis kan samfundskritikere aftenen den 4. maj 1945 så levende, at virke irriterende, men det må aldrig en af de unge sagde: "Bare man havde glemmes at det er demokratiets adelslevet dengang"!

Så var der naturligvis også kaffebord, ligefrem giver dem gode kår. Der er jo og samtalen gik ivrigt. Jeg sad ved siden f.eks. næppe det stykke tyske arbejde i af en mand, der havde været med i det danske Nordslesvig, der i dag ikke modstandsbevægelsen. Han sagde: "Det får en rundelig dansk statsstøtte.

var kampdage dengang, men det var Vi kan være enige med Holger Erik-ikke blot en kamp mod fjenden. Det var sen i, at man kan fristes til at synes, at også en kamp imod noget inde i os selv, så kan vi også forlange loyalitet til nemlig imod tilbøjeligheden til at hade gengæld.

tyskerne. Vi var mange i modstandsbe- Men det har man ikke lov til at vægelsen, der forstod, at denne kamp forlange — man kan højest håbe det. måtte føres. Hitlers system fortjente at blive hadet, men at hade det tyske folk var helt forkert. Det forstod mange af os. Jeg glemmer aldrig nogle ord, der en aften blev sagt af en ung kammerat, der senere måtte dø døden i Ryvangen. De lød således: "Det er ideer og principper, man skal hade som pesten, men at hade mennesker er at synde imod Gud".

Efter en pause fortsatte den gamle modstandsmand: "Jeg er faktisk bange for, at EF-debatten skal blive gemen og ond. Det er legitimt at være modstander af tilslutning til EF, men det er skæbnesvangert, hvis man spiller på følelserne og påny graver det gamle tyskerhad op".

— Jeg er absolut enig, sagde jeg. Og det er jeg.

DEMOKRATIETS ADELSMÆRKE

I forbindelse med befrielsesdagen har dagblade bragt et og andet, som nok kunne friste til nogle kommentarer. Vi skal nøjes med at omtale Holger Eriksens artikel i Jyllands Posten for 5.5.: Had til samfundet — ny nazisme. Det er nok meningen, at sidste afsnit skal opfattes som det egentlige i artiklen. Nu har Holger Eriksen mange gange vist sig som en brav mand, der både på tryk og i tale har haft mod til at tale sit parti imod og derved adskilte sig fra de spytslikkere, der er enige med partiets

ledende mænd, før de har åbnet deres mund, men alligevel finder vi, at hans

at det tyske åg kunne kastes bort. Endnu i dag skylder vi disse mænd, der med livet som indsats uden tanke for personlig vinding gik ind i kampen, megen tak.

I de senere år synes jeg imidlertid, at der fra flere sider har været tendens til at nedvurdere deres indsats.

Jeg glemmer aldrig den mand på 40 år, jeg engang traf på et hospital, hvor jeg var indlagt efter en trafikulykke. Han havde været i koncentrationslejr i eet år, og var ældet på dette ene år til en gammel, gammel mand. Hans hår var hvidt, hans gang slæbende, hans hud hvid og ligesom gennemsigtig, hans ansigt furet og træet. Et billede på sorg og lidelse.

Han havde batalt prisen for sin deltagelse i en modstandsgruppe. Hos Gestapo var han blevet underkastet tortur. Han kæmpede for sit lands befrielse, tak fik han aldrig!

Nu læser jeg, at tidligere frihedskæmpere må gå tiggergang blot for at få en rimelig pension, eller erstatning for invaliditet efter KZ-lejr ophold.

F-k. Som jeg skammer mig over, at krigsforbrydere af værste slags, modbydelige masse-mordere og sadister, ofte blev løsladt efter 2-3 dages fængsel pr. mord, således skammer jeg mig også over, at det danske samfund kan handle så utaknemmeligt mod sine bedste sønner.

E.H. Hansen, Banegårdsplads 2, Århus C, skriver i et længere indlæg i Jyllands Posten for 5. maj bl.a.:
De danske frihedskæmpere bidrog til

FRØSLEVLEJRENS MUSEUM ÅBNET

Fra mandag den 1. maj er Frøslevlejrens Museum igen åbent hver dag fra kl. 10-17 indtil den 1. oktober. Der er allerede nu anmeldt mange besøg af skoler og foreninger fra hele landet. Som et nyt indslag i museets

arbejde tilbyder man fra den 15. juni til den 15. august gratis omvisninger hver tirsdag og torsdag kl. 14.

Traditionen tro var Frøslevlejrens Museum åbent befrielsesaftenen, kl. 19-21. Selvom der ikke blev budt på noget program, var der også mange i år, der gerne ville besøge den tidligere fangelejr netop den aften.

Lektor Jørgen H. Barfod, Frihedsmuseet og kustode Hans S. Bruun, Frøslevlejrens Museum.

*By- & Landbosparekassen - Bikuben
Frederikshavn.*

PAS PÅ DE ÆLDRE I TRAFIKKEN

**Støt kammeraternes hjælpefonds
arbejde I**

R.

**STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND**

SV. O. NYGAARD
Varde

MALERNES FAGFORENING
København

ORLA HANSEN
Bagsværd Hovedgade 131
2880 Bagsværd

K. FRIIS & E. MOLTKE-NIELSEN
Århus

A/S SYDSJÆLLANDS JERN FORRETNING

»STÅLGÅRDEN« . NÆSTVED . TLF. 72 33 00 . GIRO 6514

TREHØJE KOMMUNE

OPTAKTEN TIL 5. MAJ

I EN SERIE artikler har Berlingske Tidendes korrespondent i USA belyst den kolde krig og Danmark selv var indholdet af en række amerikanske krigsdokumenter om Danmark under besættelsen, skriver Berlingske Tidende i en leder den 5. maj. De har bl.a. kastet lys over omstændighederne omkring Danmarks befrielse for 27 år siden.

De gør det tvivlsomt, om der egentligste forstand kan tales om et kapløb mellem vestmagterne og russerne om, hvem der kom først til Danmark.

Betydningen af, at vi blev en del af det samarbejdende Vesteuropa som følge af den måde, hvorpå befrielsen blev en realitet, kan imidlertid vanskeligt vurderes højt nok i lys af den storpolitiske udvikling siden.

De allierede magter udviste ikke den krigen nogen overvættets interesse for Danmark som nation.

Interessen for Danmark hang i 1945 især sammen med forholdet mellem allierede indbyrdes. Det var omkring

tidspunktet for 2. verdenskrigs afslutning ved at udvikle sig i konfliktpræget

retning. Da denne konflikt tilspidsedes blevet herre over sin skæbne, drog vi den logiske konsekvens af vor historiske og aktuelle vestlige tilknytning at tage i forsvarssamarbejdet i Atlanthavet.

Under ændrede og til dels forbedrede storpolitiske forhold har Danmark i dag på samme måde mulighed for selv at afgøre, om det vil deltage i det udvidede økonomiske og politiske samarbejde i Vesteuropa.

Beslutningen om en udvidelse af EF er truffet. Den er senest i denne uge bekræftet af det britiske underhus. Den danske afgørelse den 2. oktober vil intet ændre heri. Men vi kan frit vælge, om vi vil være med eller sige nej til dette samarbejde og er ikke som i 1945 henvist til at lade andre bestemme eller endog lade tilfældigheder afgøre vor fremtidige internationale placering.

oner ungarere evakueret.

12.000 mand ført til Danmark

Under evakueringen blev militærenheder af en styrke på næsten 12.000 mand ført til Danmark med det formål at afløse de tyske besættelsestropper og frigøre dem til indsats ved fronten, der nu nærmede sig Berlin. De i Danmark stationerede ungarske tropper blev til dels – under befaling af tyske officerer – inkorporeret i tyske divisioner, medens en anden del blev underlagt tyske stabe med den opgave at uddanne rekrutter (de fleste var næsten 50 år gamle) på ekspres tid til kampduelige tropper.

Med få undtagelser har disse ungarske soldater i Danmark ikke været begejstrede Hitler- eller Szalasi-tilhængere. De hadede krigen og havde længe ikke betragtet alliancen med Hitler alvorligt. De havde gennem de sidste år opdaget, at dette forbunds partnere ikke var ligeberettigede, de havde så ofte oplevet, at dette forbund var blevet krænket, og de var fortvivlede, fordi de havde måttet forlade deres eget land og ikke kunne få nogen som helst efterretninger om deres pårørende.

Tyskerne var vidende om denne moraltilstand blandt de ungarske tropper, hvorfor de blev stillet under tyske chefer og befalingsmænd under påskud af at lette rekrutuddannelsen for dem. Men det virkelige formål var at have dem helt under tysk kontrol.

De ungarske tropper ankom i januar 1945 til Danmark, netop på det tidspunkt, da den danske modstandskamp rådte ind i sin slutfase.

Mange danskere ville hjælpe ungarerne

Det kan fastslås, at man i Danmark i almindelighed havde sympati for ungarerne og at mange danske var parat til at hjælpe dem med råd og dåd.

Den første opgave, der meldte sig, var at opnå de nødvendige kontakter, få fastlagt opgaverne og etablere fortsat forbindelse. Ledelsen af den danske modstandsbevægelse besluttede at hemmeligholde denne forbindelse indtil "X-dag", tidspunktet for en planlagt opstand. Og dette princip blev også overholdt i samarbejdet.

UNGARSKE FRIHEDSKÆMPERE I DANMARK

Af professor, doktor Zoltan Vilagi, Budapest

Da sovjettropperne rykkede ind i Ungarn og påbegyndte landets befrielse, foretog Horthy-regeringen den 15. oktober 1944 et forsøg på at slippe ud af krigen. Dette slet forberedte forsøg blev uden resultat og åbnede blot vejen for den ungarske quisling Ferenc Szalasi.

Denne prøvede ved hjælp af uforberedte samarbejde med tyskerne i forbindelse med en totalmobilisering af landets ressourcer at standse de russiske tropper.

Flertallet af landets befolkning var fortvivlede tilskuere, medens begivenhederne væltede ind over dem. De ungarske tropper under Szalasis og tyskernes kommando måtte i løbet af nogle uger

trække sig tilbage til Donau, og før jul indesluttede sovjethæren Budapest. Nazitropperne var slet ikke i stand til at holde blot en fods bred ungarsk jord, og af den grund påbegyndte de en systematisk og fuldstændig evakuering af resten af Ungarn. Alt, hvad der kunne flyttes, blev transporteret mod vest (maskiner, transportmidler, husdyr, jernbanemateriel, skibene på Donau, kunstværker etc.) og hvad der ikke kunne demonteres, blev ødelagt.

Også en tvangsevakuering af befolkningen til Tyskland blev påbegyndt. Alle kampduelige tropper blev sendt til kampområderne, medens instruktører og uddannelseskadrer til fods måtte marchere til Vesteuropa. Foruden plyndringen og ødelæggelserne i det vestlige Ungarn, blev omtrent fem milli-

HASLEV SEMINARIUM

Haslev

VÆRN OM NATUREN!

MORSØ ANDELSSLAGTERI

Mågevej
7900 Nykøbing Mors

***Plejehjemmet
„Inge”***

(Christiansminde)

Bellevuevej 2 - Svendborg

Tlf. (09) 21 41 31

Kontortid: 9,00-12,00

Mølledal Maskinsnedkeri

Ellehammersvej 6
Tlf. (03) 22 04 10

J. FØGE JENSEN

Skølbækgade 2 - København V

Godtfred Jensens Begravelsesforretning

Kirkegade 30
3200 Helsingør
Tlf. (03) 29 42 91

Legetøjshuset E P A

Storegade 26
9560 Hadsund
Tlf.: (08) 57 14 70

ALT I A- OG E-SVEJSNING

Reparation af entreprenørmateriel
Kleinsmede-, bygningssmede- og gelænder-
arbejde samt jernkonstruktioner udføres
Reparationer af enhver art
Absolut rimelige priser!
Tilbud og overslag uden forbindelse

ANDERSEN & CHRISTIANSEN

Vindingevej 6 Roskilde
Tlf. (03) 36 00 45

**VÆRN OM NATUREN
S.K.**

Flyvebladstekster

Følgende flyvebladstekster giver et sandt billede af den daværende situation:

"I vil snart blive kaldt til kamp under ledelse af danske og ungarske officerer for at kæmpe imod det forhadte Tyskland, der undplyndrer og ydmyger Danmark, som det allerede har udplyndret og ydmyget vor arme hjemstavn. Afvent med disciplin og ro dette øjeblik og begå ingen ubetænksom eller uansvarlig handling. Sålænge åben kamp endnu ikke er begyndt, understøtter danskerne os i hemmelighed som de bedst kan. Saboter tyskerne, hvor I kan komme til det. Få i stilhed "Nyilas'erne" (ungarske quislinge) til at forsvinde ved foregivne ulykker. Pas på, at ingen uskyldig kommer noget til. Når "Nyilas'erne" er væk, kan de danske modstandsfolk hjælpe jer".

Og et andet lyder:

"Soldater, I er nu i Danmark. Danmark og Ungarn har altid været forbundne gennem venskab, og det er jeres pligt at opretholde dette værdifulde venskab. Foretag ingen handling før befrielsestimen er inde. Den danske frihedsbevægelse vil give jer et uniforms-kendetegn, så I kan slutte jer til den danske frihedsbevægelse for at jage den fælles fjende ud af landet".

Ungarsk opstand i København

De ungare, der sluttede sig til den danske modstandsbevægelse, skulle altså først og fremmest holde det hemmeligt. At dette ikke lykkedes overalt, fremgår af, at en infanteribataillon den 22. april 1945 i København gjorde mytteri mod sine tyske foresatte. Der var flere dræbte, og kampen fordrede også ofre blandt den danske civilbefolkning.

Da jeg hørte til en af de i Danmark stationerede batailloner, vil jeg gerne berette om mine egne erfaringer i de daværende begivenheder.

I marts 1945 havde vi allerede været to måneder i Danmark. Vi blev flyttet fra det ene sted til det andet, så vi lærte situationen i hele landet at kende. Vi skulle bl.a. have kvarter i huse og bondegårde i de små landsbyer Lønborg og Vostrup mellem Vesterhavet og Ringkøbing Fjord.

Jeg fik ordre til sammen med en

tysktalende dansker at forberede kvarteerne. I en lille vogn kørte vi fra den ene gård til den anden. Min rejsefælle, Anders Bork Hansen, var sognepræst i Lønborg, og jeg havde ikke altfor megen tillid til ham. De fleste danskere hævder, at de ikke kan tysk, også de, der kan tale det. Min optattelse ændrede sig hurtigt, da jeg så, med hvilken respekt, man på bondegårdene talte til min ledsager. Men mistroen var gensidig. For ham var jeg blot en officer, der hørte til den tyske besættelsesmagt. Men under alle omstændigheder ville jeg under vore besøg hos bønderne gøre ham begribeligt, at vi ikke var der efter eget ønske, og at vi ikke hjalp tyskerne med vores gode vilje.

Jeg kunne mærke rækkevidden af mine ord hos vore fremtidige kvarterværter. Skønt jeg dengang ikke forstod eet ord dansk og heller ikke Bork Hansens, så kunne man dog mærke, hvorledes deres frygt lidt efter lidt fortog sig. Efter at vi var blevet indkvarteret, foreslog min ledsager som en forsigtighedsforanstaltning, at vi skulle afbryde vort bekendtskab. Vi havde også strenge ordrer til ikke at træde i kontakt med befolkningen. Jeg havde imidlertid den følelse, at Bork Hansen ikke havde hjulpet os af sympati for tyskerne, men jeg kendte dengang ikke den rette grund. Jeg skulle snart lære ham at kende.

Gudstjeneste for soldaterne i sognekirken

Det år blev det tidligt forår. Bataljonschefen ville til opbyggelse for sine soldater holde en gudstjeneste. Han sendte mig afsted for at opsøge den stedlige præst. Min tidligere rejsefælle modtog mig køligt. Han havde endnu ikke den rette tillid til mig, og derfor besluttede jeg mig til at tale lige ud til en.

Jeg fortalte ham, at de fascistiske tropper havde ødelagt vort land, og at vi sympatiserede med de danske patrioter. Til slut blev vi enige om, at vor enhed skulle komme i kirke langfredag efter gudstjenesten for menigheden. Han ville så holde en kort prædiken, som jeg ville oversætte til ungarsk.

Således skete det. Sognets indbyggere var endnu i kirken, da vi ankom. Så meddelte Bork Hansen, at han nu ville

tale til de tyske soldater. De, der ønskede det, kunne gå. Men ingen rørte sig. Så begyndte han sin prediken, i hvilken han bl.a. sagde, hvad jeg havde fortalt ham om vor skæbne: evakueringen, ødelæggelsen af landets hovedstad. Virkningen af hans tale oversteg alle forventninger. Også den gensidige sympati, som allerede havde vist sig mellem nogle af beboerne og de indkvarterede soldater, blev yderligere befæstet ved hans ord. Kirken genlød af leveråb og venskabsyttringer, tårer blev udgydt som reaktion på den lange tids nervebelastning, idet begivenheden havde udløst spændingen.

Kvinder og børn som gidsler

Blot var der fare for, at begivenheden kom tyskerne for øren. Måske som følge af dette eller fordi vort land i mellemtiden var blevet fuldstændigt befriet, fik vi den 6. april ordre til, at alle de civilpersoner, der havde ledsaget os fra Ungarn (25 kvinder med børn) skulle overføres til en tysk enhed, så de kunne blive bragt til Tyskland. Og for at betage os enhver tvivl om deres skæbne, blev vore maskinpistoler og automatgeværer taget fra os. Det var indlysende, at de pårørende skulle bringes til Tyskland som gidsler og at yderligere gidsler ville blive opsamlet andre steder.

Hvad vil ungarene gøre ved tysk kapitulation?

Efter denne begivenhed og i meget nedbrudt sindsstemning traf jeg på gaden i Lønborg Bork Hansen. Han havde en meddelelse til mig, men ønskede ikke, at vor samtale skulle bemærkes. Han passerede mig, idet han sagde, at jeg skulle komme til ham næste dag klokken tre om eftermiddagen. Han boede på en gård i udkanten af landsbyen.

Før jeg nåede at tale, spurgte han mig, hvad de ungarske soldater efter min mening ville foretage sig, dersom danskerne gjorde opstand mod tyskerne? Jeg svarede, at de efter min mening ikke kunne gøre andet end at hjælpe befolkningen, især efter begivenheden langfredag.

Jeg lovede næste dag at ledsage min bataillonschef hen til ham. Da jeg stillede min chef spørgsmålet, gav han mig det samme svar, som jeg havde givet

<p>FAARBORG SELBETJENING</p> <p>3% RABAT på alle varer</p> <p>v/ JENS OLESEN ØSTERGADE I9-2I</p> <p>85 arder med svarkuvert Tlf. (09) 61 07 20</p>	<p>Lego - Bilo-fix - Brio - Tekno Bambola - Fleischmann modeltog. - kort sagt alle landskendte mærker - samt et stort udvalg i modelbyggesæt og hobbyartikler finder De i LEGETØJSHUSET Jernbanegade 26, tlf. 73 113, Padborg.</p>
<p>G. RAUPACH Købmand Odder</p>	<p>J. RUBY Købmand Holmegade 30 - Ulfborg</p>
<p>V. Hansen Eftf. Gothersgade 91 1173 København K Tlf. BY 3970</p>	<p>POUL RASMUSSEN Købmand Adelgade 62 - Ebeltoft</p>
<p>Kaj Bråd Boghandel Kongensgade 87 6700 Esbjerg Tlf. (05) 12 11 77</p>	<p>J. H. MØLLER Århus</p>
<p>VÆRN OM NATUREN T.S.L.</p>	<p>I. CANTOR A/S Norre Voldgade 82 - K</p>
<p>Hilsen A. Davidsen 7100 Vejle</p>	<p>J. HENRIKSEN Købmand Stoholm</p>
<p>Støt Kammeraternes Hjælpefonds arbejde! L.L.</p>	<p>FOTO HUSET Skomagergækkene 10 Næstved Tlf. (03) 72 45 73</p>
<p>Pas på de ældre i trafikken!</p>	<p>AXEL MIKKELSEN V. Strandgade 25 - Ringkøbing</p>
<p>Jens Jørgen Jessen - Murermester Sommersted - tlf. (045) 5 42 65</p>	<p>A/S RANDERS ASFALT- & TJÆREFABRIK Hvidemøllevej 7 - Randers</p>

præsten den foregående dag. Bork Hansen oplyste så, at han havde kontakt med modstandsbevægelsen, og at han var bemyndiget til at forhandle med os, og han bad os overveje, hvad han officielt kunne meddele den danske modstandsbevægelse om forhandlingen med vor enhed.

Aftalen gik ud på at understøtte danskernes kamp, men at holde det hemmeligt indtil dagen for opstanden. Bork Hansen lovede at opretholde regelmæssig kontakt og rettidigt at tildele os vor opgave.

Et år senere skrev Bork Hansen i et brev til en landsmand:

"... Jeg hørte til lederne af den illegale kamp og havde ordre til for min virksomhed at sikre mig støtte fra dr. Vilagi og hele hans bataillon — ca 550 mand — så jeg behøvede ikke at overvåge dem, men ville endog kunne regne med at blive understøttet af dem. Det ville have været farligt at henvende mig til en enhed af besættelsesmagten, der som jeg ikke kunne have fuld tillid til dem, jeg forhandlede med ...".

Før opstanden kapitulerede tyskerne imidlertid. Men selvom vi ikke kunne udvise hjælp til åben kamp, så havde vi dog bidraget til modstandskampen mod besættelsesmagten.

Ungarerne reparerede illegale danske våben

Et eksempel: Danskerne havde altfor få våbenmekanikere. De kendte ikke de fremmede maskinpistoler, og ligeledes måtte der foretages reparationer. Disse blev som regel udført af vort personel.

Tyskerne satte os til at bevogte jernbanelinien mellem Tarm og Varde. Der passede vi på, at partisanerne uhindret fik lov til at anbringe deres sprængladninger (de danske modstandsfolk foretog mere end 2.000 sabotagehandlinger mod jernbanerne, deraf 1.300 i den tid, vi var i Danmark). En del af disse sabotager kunne kun iværksættes, takket være hjælp fra os.

Benzin til modstandsgrupperne

To gange har vi hjulpet den danske befolkning med at skjule nødlandede engelske piloter. Det lykkedes os at fremskaffe benzin fra depoterne til brug for modstandskampen. Tyskerne havde

kun ladet læger og præster benytte biler, og de fik altfor lidt benzin. Derfor spillede dette så stor en rolle i modstandskampen).

Et bevis for befolkningens tillid til os: Efter meldingen om kapitulationen marcherede Wlassow-bander mod den tyske grænse. Da danskerne endnu ikke havde noget at sætte imod dem, appellerede de til os om at beskytte dem mod plyndringen fra disse bander.

Dansk-ungarsk ordbog

Den største forhindring for vort samarbejde var sprogvanskeligheder. De fleste af mine kammerater kunne ikke engang tysk, og sådan var det også hos danskerne. Der fandtes ikke engang en dansk-ungarsk ordbog. Jeg gik igang med at fremstille en kortfattet ordliste, hvad der heller ikke var nogen let opgave, og så var det også risikabelt at finde en bogtrykker, der kunne trykke den lille bog uden bevilling. Endelig fandt vi et lille trykkeri i en landsby, der fremstillede visitkort og indbydelser. Ejeren antog os for tyskere, og vi fik trykt ordlisten uden nogen bevilling.

Yderligere en omstændighed må ikke overses. Der var skam også papir. Den lille ordbog på 80 sider kom i et oplag på 650 eksemplarer, hvad der var for lidt, for også indbyggerne forlangte at få et eksemplar. Denne ordbog var en fortræffelig hjælp og forbedrede den direkte kontakt med befolkningen indtil vor afrejse fra Danmark. (De få endnu eksisterende eksemplarer er vidnesbyrd om begivenheden og en dyrebær erindring, desuden er nogle udstillet på Frihedsmuseet i København og på det hærhistoriske museum i Budapest).

Afskeden — en uforglemmelig oplevelse

Ofte, men med uregelmæssige mellemrum, har jeg forbindelse med Bork Hansen. Jeg var hos ham, da han den 4. maj om aftenen pludselig blev stille og lyttede til radionyhederne. Så erfarede vi om tyskernes kapitulation (kun få dage før den almindelige kapitulation).

Nu kunne Bork Hansen åbenlyst sige, at han var en af lederne i modstandsbevægelsen. Også befolkningen erfarede nu om vort hemmelige forbund. Sammen fejrede vi vor alliance og freden.

Jeg blev endnu tre uger i Danmark.

Vi forlod ikke landet sammen med tyskerne. Beboerne i Lønborg og Vostrup sørgede for vor forplejning og indkvartering, indtil vi kom over grænsen.

Vor afskedsfest ved grænsestationen (Tønder) er endnu 25 år senere en uforglemmelig oplevelse.

Juni

Politiassistent Poul Holm, Helsingør. Neuengamme, Buchenwald (87.340) 65 år den 13. juni.

Politiassistent A.H. Kiilblad, Helsingør. Neuengamme, Buchenwald. 50 år den 15. juni.

Statsaut. revisor H.C. Steen-Hansen, København. Dreibergen, Neuengamme, Sachsenhausen 115.368. 70 år den 30. juni.

Volmer Agner Vennike, Præstelængen 19, København NV, fylder 65 år den 30. juni. Han er kasserer for Dachau-klubben.

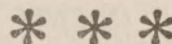
Juli

Skoleinspektør Johannes Fosmark, Frederiksborgvej 109, København NV fylder 65 år den 8. juli. Han startede i Vestre Fængsels tyske afdeling i november 1943, fortsatte til Sachsenhausen (75.086), Neuengamme og kom over Ramløse hjem. Han har deltaget i Kammeraternes Hjælpefonds arbejde siden stiftelsen for godt 25 år siden. Har redigeret bladet Pigtråd siden starten i november for 27 år siden.

Victor Glysing Jensen, Neuengamme Alt Garge Neuengamme 60879, 65 år den 21/7.

Poul H.O. Larsen, Buchenwald, Neuengamme, Buchenwald 85795, 65 år den 25/7.

Joachim Giersing, Neuengamme Husum, Neuengamme 50416, 60 år den 29/7.

<p>T. Hyldgaard Larsen Landinspektør Vinkelvej 11 3450 Allerød</p>	<p>ERIKSMINDE EFTERSKOLE 8353 Boulstrup</p>
<p>Murermester Henning Nielsen 5783 KORINTH Fyn Tlf. (09) 65 12 50</p>	<p>POUL HENRIKSEN Manufaktur Hjørnet - Vejle</p>
<p>L. K. KRISTENSEN & SØN Danmarksgade 53 - Aalborg</p>	<p>RØRBÆK SKO Søndergade 64 - Frederikshavn</p>
<p>O. SANDBERG København N</p>	<p>N. DUE PETERSEN & KRYGER Gåsetorvet - Svendborg</p>
<p>ERIC OLSEN & CO. Speditor Østergade 14 - Randers</p>	<p>Cantralvaskeriet Dronningensvej 26 5800 Nyborg</p>
<p>Sv. Zink Christensen Aut. Installatør BORDING ST</p>	<p>»CHIC« Vaskeri Storegade 86 - Stege</p>
<p>ALFRED NEJSUM Aut. VW-forhandler Østergade 40 Øster-Vrå</p>	<p>Sørensen og Otte Ålborgvej 2 Hobro</p>
<p>E. EILERTSEN Struer</p>	<p>Hilsen fra KØGE KOMMUNE</p>
<p>O. KRUMMELBEIN Svanegade 12 - Thyborøn</p>	<p>TH. BENTSEN Strandvejen 126 8000 Århus C</p>
<p>HARALD NØRLEM Statsaut. Revisor ODENSE</p>	<p>el-installatør Christiansen 5466 Asperup - Fyn</p>

GLOBAL INDSATS

revisor H.C. Steen Hansen

Fredag den 30. juni fylder stats. aut. ærinde overalt i Danmark, i små som i revisor H.C. Steen Hansen 70 år. Han store byer. Desuden i Norge, Sverige og har altid udført sin virksomhed med Island. Hans virke har jævnligt strakt sig København som udgangspunkt, men det ind på engelsk forretningslivs områder, kan tilføjes, at hans virke nærmest er af især når han skulle rådgive danske fir- kosmopolitisk art. Han har nok haft maer med engelske filialer. Han har også

løst en række opgaver i Sverige og i Spanien for danske firmaer.

Det har altså været faglige opgaver indenfor revisionsarbejdet, men hertil hører i dag som noget meget vigtigt, nemlig at rådgive om fremtiden, og man behøver ikke at tilføje, at det er krævende opgaver.

En af de ganske store opgaver var den økonomiske vejledning for staten Ghana. Efter 1960 var der skabt 17 firmaer. Problemet var: Kunne de gøres rentable, og hvor kostbart ville det blive.

I den ret nye stat Tanzania har der siden 1967 været meget store opgaver at løse. Med landets overgang fra engelsk til eget styre, var der mange ting, der skulle ordnes i finansverdenen.

Mangfoldige rejser har Steen foretaget til Tanzania, og man karakteriserer nok ikke meget galt, når man antyder, at Steens andet fædreland i dag er Tanzania.

Andre områder for virksomhed er f.eks. Kenya, Zambia, Uganda og Madagascar. Allernyest er Swaziland og Elefenbenskysten.

Stor fremgang

I en samtale, før en afrejse til Tanzania, fortæller Steen Hansen, at man i de nævnte områder i høj grad mangler økonomisk og revisionsmæssig ekspertise, men man er ivrig efter at lære den.

— Mit arbejde er at rejse derned og gøre mig selv overflødig, tilføjer han.

— Skrider det fremad?

— Der er god fremgang på det område, der hedder, at de indfødte selv skal overtage virksomhederne. Foreløbig mangler man dygtige folk i mellemledet, men i toppen er der mange dygtige folk. Man fristes til at sige, at forholdet er det omvendte af i Danmark.

— Måske kan mange mene, at de mange kristne trossamfund kan skabe forvirring, men jeg tør sige, at ligegyldigt hvilket kristeligt særprogram man evt. kommer til Afrika med, er det altså bedre end den ikke-kristne bekendelse med tilhørende adfærd.

Dødsdømt to gange

Om Steen Hansens illegale arbejde kunne der skrives en hel roman. Vi har tidligere her i Pigtråd bragt et interview

<p>UDBYE'S BOGTRYKKERI Stadsgade 38 - Vejle</p>	<p>INTERNATIONAL TRANSPORT <i>J. W. Nielsen</i> Kokkedalsvej 11 Brøndby Strand</p>
<p>SOFUS NELLEMANNS EFTF. Automobiler Strømmen 27 - Randers</p>	<p>FR. SANDER <i>Nedergård pr.</i> <i>Lejbølle.</i></p>
<p>TOMMERUP'S BOGTRYKKERI Støge</p>	<p>N. N. Møller & Søn Automobilforretning Ringkøbing</p>
<p>Mere for kronen hos HOKI KØBMANDEN</p>	<p>Lillerød Spånkurvefabrik Spånlamper Tokkekøbvej Lillerød pr. Allerød Tlf. (03) 27 23 44</p>
<p>STØT Kammeraternes Hjælpefond!</p>	<p>KOLDING SALATFABRIK</p>
<p>KNUD S. HERREMAGASIN Storegade 4 - Thisted</p>	<p>STØT KAMMERATERNES HJÆLPEFOND</p>
<p>E. GROOT Vognmand Vorup - Randers</p>	<p>E. Willads Hansen København K</p>
<p>RØDBY AUTO-SERVICE Østergade 45 - Rødby</p>	<p>ARBEJDERNES FÆLLESBAGERI Køge</p>
<p>VÆRN OM NATUREN! E. F. H. N.</p>	<p>GULF SERVICE STATION Triangelen - Haslev Vask - Smøring</p>
<p>D. A. S. F. Skagen</p>	<p>PAS PÅ DE ÆLDRE I TRAFIKKEN</p>

på fem sider, og selv har han i bogen: Danske i tyske koncentrationslejre skrevet om opholdet i det tyske tugthus i Dreibergen-Bützow.

Meget forkortet ser hans illegale data sådan ud: Arresteret den 7. dec. 1943, anklaget for spionage og sabotage. Førtes fra Vestre Fængsels tyske afdeling til tugthuset i Bützow, hvorfra han i 1955 overførtes til fængslet i Alt-Strelitz, sad i arbejds- og slutningen af september, indtil han i okt. 1944 overførtes til koncentrationslejren Sachsenhausen ved Berlin. Hjemreisen foregik over Neuengamme - Sverige.

Han var i forhør 52 gange. Han fik første gang dødsdom den 2. maj 1944. Den blev udsat til den 2. juli 1944, men han blev i stedet ført til Tyskland. "Dann werden Sie was erleben", sagde Gestapo, og det slog til.

Ateist

— Bliver man nu ateist af alle disse

oplevelser, slutter vi vor samtale med Steen Hansen?

— Tværtimod, lyder svaret. Det hele var så frygteligt, at det beviste, at der ikke er nogen mening i tilværelsen, hvis der ikke er en styrende kraft.

Steen Hansen har været medlem af bestyrelsen for Kammeraternes Hjælpefond siden starten for 25 år siden, og fondens kasserer omtrent lige så længe. Han gennemførte som topmand kravet til tyskerne om en bod på 16. mill. mark. I overenskomsten blev det tre gange fastslået, at der var tale om en tysk bod og altså ikke en erstatning, der kan give tyskerne saldokvittering.

Steen Hansen er æresmedlem af Buchenwald-klubben og af De Erhvervs-hæmmede. Han er dekoreret flere gange, bl.a. to gange af det danske kongehus.

Johs. Fosmark

børn og af dine venner. Kvinde eller mand hvad du var? Din bane er os ikke ukendt så forfærdelig den blev. Dit nej til nazisternes terror, vold og intollerance betalte du fuldtud med forfølgelse, arrestation, forhør, tortur og transport til Neuengamme, som var et helvede på jorden.

Du kom fri, som Gestapo lovede dig, sammen med tusinder af lidelsesfæller: gennem krematorieskorstenen.

Den 4. juli 1945 blev din aske af venner og kammerater ført hjem og hertil. Idag for 27 år siden var det lykkedes at befri omkring 20.000 af dine lidelsesfæller, der havde vandret den samme tunge vej som du — ud til livet og friheden. En hær af forpinte mennesker, der her havde betalt for deres modstand mod de nazistiske forbrydere med afsavn, sult og deres helbred.

Af vore landsmænd, der dengang fik livet tilbage, er mange ikke mere i live. Men de, der er blandt os idag, betaler endnu 27 år efter stadig med svære sygdomme og andre vanskeligheder for, at Danmark i 1945 ansås for en allieret våbenfælle, samt at regering og folket kunne indtage deres pladser igen på Christiansborg.

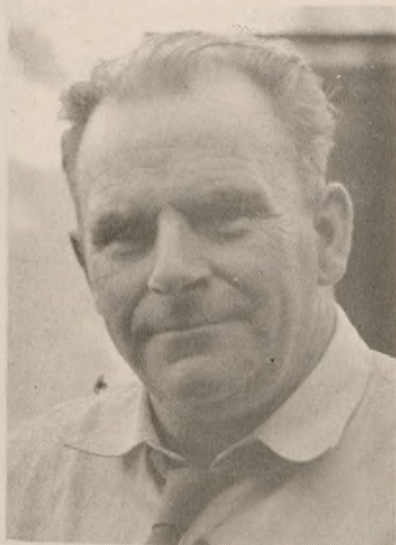
Vi er en del, der idag ikke kan glemme, at der var gået en 29. august forud for deportationerne, hvor de politikere, der var imod besættelse og nazivold, var fjernet fra deres pladser, interneret, fængslet eller gået under jorden. De tilbageværende politikere på tinge, tvunget af befolkningen, overlod vanskelighederne og ansvaret til departementscheferne af frygt for at tage stilling mod herrefolket.

Det var lykkeligt, at de, der overtog dette vanskelige (styre) var modige, kloge og handlekraftige. Fra den første dag til nazikapitulationen gik al deres energi ud på at mildne de deporteredes kår, og om muligt bjerger de ulykkelige hjem igen til landet. Dagen idag vidner om, at deres arbejde bar lykken med sig. Ved et enestående interskandinavisk samarbejde under svære vilkår lykkedes det at fravriste Gestapo fængsler og udryddelseslejre omkring 22.000 mennesker fra 25 forskellige nationer.

Endnu 27 år efter lever som sagt her i landet stadig kammerater, der slap ud af rædslerne, men prægede er de alle, af det, de gennemgik og oplevede.

MINDEMØDE VED HELLIGÅNDSKIRKEN

Gribende tale af værkfører Bjørn Nielsen, der gjorde sit yderste for at bringe hjælp til deporterede landsmænd

Landsforeningen af KZ-fanger fra Neuengammes mindemøde ved monumentet for den ukendte KZ-fange ved Helligåndskirken den 20. april på 27 års dagen for de sidste fangers befrielse fra Neuengamme havde samlet stor deltagelse.

Foreningens formand, Holger Grove, indledte mødet med at byde de mange fremmødte hjertelig velkommen og gav ordet til værkfører i Civilforsvaret Bjørn Nielsen. Bjørn Nielsen var med fra første færd i hjælpearbejdet for de danske og norske fanger i 1944/45. Først med kørslen af Røde Kors pakker og tøj til de forskellige KZ-lejre i Tyskland. Siden med hjemtransporten af fangerne med de hvide busser. Bjørn Nielsen, der holdt en dybtfølt og personlig tale, sagde:

— Store ord skal ikke lyde ved vor døde kammerats grav. Ukendt står der — og dog. Savnet er du af ægtefælle,

VÆRN OM NATUREN K.L.H.	Damkjærs Bageri Tarpbagevej 50 6700 Esbjerg
Th. Bentzen Stradvejen 126 8000 Århus C Tlf. (06) 14 42 44	Nordisk Ventilator A/S 4700 Næstved Tlf. (03) 72 42 22
ASK HØJSKOLE	Bryggeriarbejdernes Fagforening København F
HJ. Thøger Jensen 550 Middelfart	STØT KAMMERATERNES HJÆLPEFOND A. E. — Valby
J. GOTFRED JENSEN A/S Varmlandsgade 3 - Århus	MIDTJYDSK BRØDFABRIK Lind pr. Herning
FALCK-ZONEN Trindsøvej - Århus	GLARBO SAVVÆRK Gammelrye — Jylland Tlf. 06-89 71 11-70
SAHA	SORØ UNGDOMSSKOLE Banevej 30 SORØ Tlf. (03) 63 00 34
P. RASMUSSEN Vejle	Moseby Bageri Skolevej 2 Moseby
DANSK HANDELSBLAD Aabyhøj	C. OLESEN Skovgaard Vodskov
VÆRN OM NATUREN F.D.	

Har man da ikke fra statens side gjort hjælpende til, når der var behov for det. Han rettede en appel til politikerne om at indfri løfterne fra 25 års festlighederne for befrielsen den 5. maj 1970 og sluttede sin tale med følgende ord:

— Trist er det at gøre opmærksom på gammel gæld ved døde kammeraters grave. Men jeg ved, om du, der hviler her, var iblandt os nu, måtte du gøre ligeså!

Derefter sang forsamlingen "Altid frejdig når du går", og der nedlagdes blomster og kranse ved monumentet.

Man samledes derefter til fælles kafebord i KFUK's lokaler i St. Kannikestræde, hvor der af Dachau-Klubben vist en dokumentarfilm om Dachau og befrielsen af lejren i 1945.

En tak til hjælperne

Bjørn Nielsen rettede en tak til de organisationer — Frihedsfonden, Kammeraternes Hjælpefond og fangeforeningerne — der havde arbejdet for de tidligere fangers sociale forhold og var trådt

Pedersen og Niels Otto Køster, der alle genvalgtes. Til fanebærer genvalgtes Ove Lauersen.

Forsamlingen vedtog en henvendelse til repræsentantskabsmødet i Sammenslutningen (den bringes andetsteds).

Det blev sent, inden dirigenten, Erik Beermann, kunne slutte af og takke de fremmødte for et godt og positivt møde.

NK

UDTALELSE OM BERNADOTTEGÅRDENE

Landsforeningen af KZ-fanger fra Neuengamme har på sin generalforsamling den 14. april 1972 vedtaget følgende udtalelse til repræsentantskabsmødet i Sammenslutningen af danske fanger fra frihedskampen 1940-45 den 16. april 1972:

Vi må på det bestemteste henstille, at man tager *alle* initiativer i brug for at få Bernadottégårdene opført, således at overlevende fanger kan få mulighed for at tage disse i brug.

Man bør derfor vælge et arbejdsudvalg på mindst tre personer, der udelukkende har til opgave at få byggeriet påbegyndt på grundlag af de oprindelige vedtagelser i plejehjemsudvalget. Vi ønsker dette udvalg for at bygherreopgaven kan blive fulgt op, så sagerne ikke forsinkes unødigt og at arbejdet i bestyrelsen og byggeudvalget kommer til at fungere hurtigere. Herunder bør man tage hensyn til lovgivningen, især omkring betalingen for ophold på Bernadottégårdene i forhold til vore kammeraters pensioner.

Vi henstiller, at man tager vore kammerater til hjælp i udvalgene, og at man i det hele taget udnytter den interesse, evne og vilje til at gøre en indsats, som viser sig i medlemsforeningerne, f.eks. indsamlingsarbejde for Bernadottéfonden, medarbejdere i ledelsen af de kommende Bernadottégårde og ikke mindst initiativet til et rekreationshjem i Hals.

*f. Landsforningen af KZ-fanger
fra Neuengamme*

*E.H. Grome
formand*

*Bernth Johannesson
næstformand*

*Niels Otto Køster
sekretær*

GENERALFORSAMLING I NEUENGAMME-FORENINGEN

10 års travlt virke for hjemligt og internationalt initiativ

Landsforeningen af KZ-fanger fra Neuengamme afholdt en velbesøgt generalforsamling den 14. april i Jord- og Betonarbejdernes mødelokale i Kompagnistræde i København. I sin beretning kom formanden, Holger Grome, ind på foreningens 10 års jubilæum, der fandt sted den 26. maj. Det var imidlertid ikke meningen at fejre denne begivenhed ved en reception eller lignende. 10 år var dog en mærkepæl, og det kunne være nyttigt at kaste et blik tilbage.

Mange opgaver at løse

Foreningens historie gik dog længere tilbage i tiden. Bl.a. havde man påbegyndt minde-møderne ved monumentet for den ukendte KZ-fange ved Helligåndskirken i 1960. Foreningen havde siden fastholdt denne tradition hvert år. Derefter omtaltes arbejdet i forbindelse med rejsningen af monumentparken i Neuengamme, hvor man fra alle sider havde mødt den største sympati og velvilje. Indsamlingen indledtes med Neuengamme-aftenen fra Radiohusets koncertsal i samarbejde med Danmarks Radio den 29. august 1964. Monumentet blev indviet i Neuengamme den 7. november 1965, og det danske bidrag blev på over kr. 60.000.

Formanden rettede en varm tak til de personer, der gennem årene havde arbejdet for og sluttet op om foreningen. Det havde

vist sig, at der havde været brug for foreningen, og der ville i årene fremover stadig være opgaver at løse.

Holger Grome omtalte derefter de mange arrangementer, man havde haft i årets løb. Desuden arbejdet i Sammenslutningen, hvor det nu særligt var Bernadottégårdene, det drejede sig om.

Næstformanden, Bernth Johannesson, redegjorde for det internationale samarbejde, hvor man havde været ude for store vanskeligheder, idet samarbejdet med den internationale sekretær Fritz Bringmann ikke havde været godt. Endvidere var den vesttyske organisation gået i opløsning, og der var nu to foreninger i Hamburg, der begge hævdede at repræsentere de tidligere Neuengamme-fanger. Alle disse spørgsmål ville komme til behandling på det internationale møde i Budapest den 22.-23. april 1973.

Det kom til en livlig diskussion til beretningen. Arne Hedegaard Rasmussen orienterede indgående om forholdene omkring Bernadottégårdene og rekreationshjemmet i Hals. Arkitekt Theisen supplerede. Dette fik Viggo Hansen til at foreslå, at der nedsattes et udvalg til at udarbejde en udtalelse til repræsentantskabsmødet i Sammenslutningen den 16. april.

Frantz Glienke, Hamburg, der er medlem af den danske forening, bragte en hilsen fra vore kammerater i Hamburg og redegjorde for de spegede forhold i den lokale Neuengamme-forening, hvor man nu havde gjort op med den lille skare, der samler sig om Albin Lüdke, som det havde været umuligt at samarbejde med. Glienke overbragte samtidig en gave, bestående af 100 eksemplarer af hans nye bog "Friedhöfe des KZ-Neuengamme".

På valg i år var Holger Grome, Hans Bøjlund Sørensen, Hemming Theisen, Mogens

Protese – så tandlægen
P. K. G.

MARCIA A/S

Nr. Aaby

WILSON & CO.
Rejsébureau
Bredgade 28 - København K

GLADSAXE
POLITIFORENING

WAIDLÖW & HANSEN
Kongens Nytorv 21 -- Kbh. K.

I. JENSEN
SORØ

JEG KENDER EN SANG

Prolog af Halfdan Rasmussen.
Skrevet til Kammeraternes Hjæl-
pefonds årsfest i Danmarks Rå-
dios Koncertsal 1947. Frem sagt
af Mogens With og Anna Borg.

Mandsstemme:

Regnens trommer går. Og blæsten vugger
stærefløjt og dybe solsort-toner.
Under himlen går et barn og plukker
årets første lyse anemoner.
Regnens trommer går. Og solens luer
tænder dagens lyse blomsterkærter.
Og bag våde graves mørke truer
banker tusind frøkorns brune hjerter.
Livet gror. Og se: den mørke jord,
der tog ømt imod hver lukket mund,
står og skælver som en tonebund
med en fjern musik og glemte ord.

Kvindestemme:

Jeg kender en sang, som aldrig blev sunget ud
og aldrig fik dagens timer at synge i.
Jeg kender en sang, en skælvende melodi,
der sover i forårets bristende grønne skud.
Jeg kender en sang, der kalder fra hjertets bund,
når natten lister sig ind over våde hegn.
Jeg kender en sang, hvor nodernes lyse tegn
er det savnede smil og det slukkede kys på en mund.
Jeg kender en sang, en bølge af glemte ord,
som fylder mit hjerte med fred når min tvivl er nær.
Den synger i blomsterkalke og grønne træer.
Den hvisker i askens støv i den mørke jord.

Mandsstemme:

Alle vore døde skal igen opstå,
skal igen ta' livets røde kjortel på.
Når vi lever op til dem og deres strid,
skal de leve videre til evig tid.
Alle er de med i dag. Hvor livet gror
kalder deres stemmer bag den mørke jord.
Svifter vi det liv, som de har båret frem,
må de atter dø — og vi må dø med dem.
Død er ikke død: Alt hvad de sang imod
synger i hver blomst der kysser vores fod.
Når vi lever op til dem og deres tro
lever de i os og det vi lader gro.

Kvindestemme:

Går jeg i nat i mørkets blomsterbund
hører jeg livets ord i dødens mund.
Vi flygter ikke bort: Vi flygter ud
i solens skær og træets grgrønne skud.
Vi sover i din mund, når du er træt.
Vi nynner under barnets åndedræt.
Vi smiler i dit smil. Og i din sang
skal vore drømme leve anden gang.
Vi flygter ikke bort: Vi flygter ind
i åbent hjerte som i åbent sind.
Vi lever i hvert liv du lader gro.
Vi lever stærkest i din lyse tro.

Mandsstemme:

Regnens trommer går. Et forår synger
over dagens åbne blomsterklynger.
Og når regnen stilner kan du høre
solens gule bjælde mod dit øre.
Alt skal gro igen. Nyt liv skal flamme,
fylde gravens lille mørke ramme.
Alt skal atter gro: Et frø skal briste
i den hånd vi aldrig helt kan miste.
Regnens trommer går. Og blæsten vugger
stærefløjt og dybe solsort-toner.
Under himlen går et barn og plukker
årets første lyse anemoner.

I/S SAGFØRER AUKTIONERNE
Frederiksgade 80

Poul Stærmose
Søndergade 15,
Horsens

S. B. DEKORATION
Nygårdsvej 41 - Esbjerg

AUG. JENSEN
Tømrermester
Nimtofte

A. HONORE & SØN
Andrupsgade 2 - Lemvig

THE BORDEN COMPANY A/S
Esbjerg

A. K. JENSEN
Muremester
Nygade 38, Aakirkeby

Ejnar Rasmussen & Søn
Bogtrykkeri
Fredericia

LIND MASKINER A/S
Hovedvej A 18
7400 Herning
Tlf.: (07) 12 46 00

I. C. ESPERSEN & SØN
Læderhandel
Bredgade 2, Århus

DANSKE GULDSMEDES A/S
Svendsgade 14
4200 Slagelse
Tlf. (03) 52 02 69

RANDERS
STYRETØJS SERVICE
Støberigade
TELEFON (06) 42 06 72
STRØMMEN . RANDERS

Pas på de ældre i trafikken!

LANDSFORENINGEN AF ERHVERVSHÆMMEDE FRA FRIHEDSKAMPEN

KRIMINALASSISTENT ROLAND OLSEN

Den mangeårige formand for foreningen De Allieredes Danske Våbenfæller, kriminalassistent Roland Olsen er død, 69 år gammel. Roland Olsen, der deltog meget aktivt i modstandskampen, blev i krigens sidste del hentet til England, og kom efter befrielsen tilbage til Danmark som britisk officer.

Han gik senere meget aktivt ind i foreningsarbejdet blandt de tidligere allierede frivillige, og han beklædte foreningens formandspost til generalforsamlingen i marts i år, hvor han efter eget ønske afgav posten.

I 1967 havde Roland Olsen 40 års jubilæum i politiet. Den sidste tid af sin tjeneste forrettede han i et af undersøgelseskamrene på Politigården i København. Han var ridder af Dannebrog.

sociale samt fangesammenslutningens, blev efter en livlig og saglig diskussion godkendt.

Regnskabet godkendtes ligeledes og et forslag om kontingentforhøjelse til kr. 25,00 årligt blev enstemmigt vedtaget.

Alle forslag blev godkendt, og efter formandens omtale af foreningens fremtidige arbejde sluttede dirigenten generalforsamlingen kl. 21.30 og udtalte, at alle faldne udtalelser toges til efterretning. Medlemmerne havde derefter et par hyggelige timer i kammeratlig samvær.

R.L.

Landsledelsen

Formand: Alberti Hansen. Arildsgård 41/2, 2700 Brønshøj, tlf. BE 3162
Næstfmd.: Kai Wadsbach Petersen. Guldbergs Have 29/1, 2200 Kbh. N, tlf. (01) 39 77 27
Sekretær: Arne Hedegård Rasmussen, Bredegrund 15/4, 2300 Kbh. S, tlf. (01) 58 99 54
Kasserer: Anna Strunge. Otto Ruds Gade 39, 8200 Århus N, tlf. (06) 16 98 12

Københavns afdeling:

Efter foreningens efterårsgeneralforsamling mandag den 25.10.1971 samt bestyrelsesmøde den 29.10.1971 er bestyrelsen konstitueret som følger:

Formand: Alberti Hansen. Arildsgård 41/2, 2700 Brønshøj, tlf. BE 3162
Næstfmd.: Aksel Andersen. Camilla Nielsens Vej 28/st. 2000 Kbh. F, tlf. (01) 71 19 79
Sekretær: Rud Larsen. Trægården 6/4, 2300 Kbh. S, tlf. (01) 58 76 07
Kasserer: Oscar Hefty Jensen. Hille-rødgade 40/3, 2400 Kbh. NV, tlf. (01) 34 80 91

Bestyrelsesmedlemmer:

Hemming Teisen. Store Strandstræde 10, 1255 Kbh. K, tlf. PA 8717
Arne Hedegård Rasmussen. Bredegrund 15/4, 2300 Kbh. S, tlf. 58 99 54
Arne Snedevig Jensen. Tingbjerg Ås 13/1, 2700 Brønshøj, tlf. 60 08 95
Leon Petersen. Hedemarksvænge 75 A, 2620 Albertslund, tlf. 64 46 35
Svend Aage Svendsen. Ejbyvej 129, 2610 Rødovre, tlf. 70 15 23
Kai Wadsbach Petersen. Guldbergs Have 29/1, 2200 Kbh. N, tlf. 39 77 27
Oscar Verner. Murergade 10, 2200 Kbh. N, tlf. 35 50 12
Alfred Senn. Rylemosen 11/2, 2600 Glostrup, tlf. 45 02 60

Sociale udvalg: Formand Alberti Hansen, næstfmd.: Alfred Senn. Kai Wadsbach Petersen, Arne Hedegård Rasmussen, Rud Larsen og Arne Snedevig.

Sekretariat og forhandlingsudvalg: Formand: Alberti Hansen, Alfred Senn, Rud Larsen med Arne Hedegård Rasmussen som supplement.

Arrangementsudvalg: Svend Aage Svendsen, Rud Larsen og Kai Wadsbach Petersen. Henvendelser i sociale sager kun mandag kl. 19.00-21.00, tlf. (01) 31 01 62, "Pensjonist-Klubben"s lokaler, Enghavevej 72.

DE ERHVERVSHÆMMEDE

GENERALFORSAMLING

Forårsgeneralforsamlingen der blev afholdt den 24. april i Havnerådssalen på Københavns Rådhus, var påny besøgt af mange medlemmer.

De tre beretninger: Formandens, den

NB! Foreningslokalet på Enghavevej 72 – er p.gr.a. ferie – lukket i JULI måned. De øvrige sommermåneder holdes åben hver mandag fra kl. 19.00 til 21.00.

Bestyrelsen

Kammeraternes Hjælpefond

er raske kammeraters hilsen
til de syge

Dagbogsblade

19-ÅRIG KOMPAGNICHEF SIGTET FOR MASSEMORD

Lúbeck den 5. maj. Den kun 49-årige politioverråd Heinz-Ulrich Kasper, Lúbeck, er blevet stillet for nævningetinget i byen, sigtet for i september 1942 i sin egenskab af kompagnichef at have givet ordre til nedskydning af samtlige indbyggere i en landsby i Ukraine, omfattende 49 mænd, 97 kvinder og 23 børn.

Kasper var efter 1945 i et længere tidsrum chef for politiet i Kiel. Han bestrider at have udstedt ordren til massenedskydningen og erklærede i går for retten, at han aldrig har været i den pågældende landsby.

Dagen efter "fredeligførelsen" havde han fået forelagt en rapport og underskrevet denne.

VIBORG UNDER BESÆTTELSEN

Årsskriftet Fra Viborg Amt bringer for 1971 en stor artikel om stiftsbyen under besættelsen.

DER GROR GRÆS OVER NAZI-DOKUMENTER I SLESVIG

Flensborg. I 1951 besluttede landdagen i Kiel, at den såkaldte afnazificering skulle afsluttes med øjeblikkeligt varsel: Ingen statsborger i landet skulle herefter gøres til genstand for nærmere undersøgelse m.h.t. tilhørsforhold til det nazistiske parti – og alle dokumenter, der vedrørte den af de allierede magter beordrede afnazificering skulle

anbringes på ladmuseet i Slesvig (Gottorp Slot) under den udtrykkelige forudsætning, at de aldrig måtte gøres til genstand for undersøgelse eller bearbejdelse.

Der ligger de endnu — medens den vesttyske justits siden har beskæftiget sig med og afsagt domme indtil livsvarigt tugthus over nazi-forbrydere på baggrund af materiale, der specielt som følge af den historiske Auschwitz-proces i midten af 1960'erne "overraskende" fremkom om, hvad ikke mindst højerestående vesttyske politiembedsmænd havde gjort sig skyldige i af gruopvækkende forbrydelser i Polen og i Rusland under den anden verdenskrig.

SPØRGSMÅLET OM, hvad der skal ske med dokumenterne i Slesvig, står åbent, erklærer en talsmand for indenrigsministeriet i Kiel overfor "Flensborg Avis". Det er officielt ubekendt, hvad de rummer, for landdagens beslutning i 1951 står stadig ved magt: Ingen må få adgang til det lokale af ubestemt størrelse på Gottorp Slot, hvor et ubekendt antal dokumenter over tidligere nazister i landet Slesvig-Holsten hviler — "under betryggende forhold", som talsmanden for indenrigsministeriet forsikrede.

— Kun via en ny lov fra landdagen kan dette gøres til genstand for undersøgelse fra "udeforstående" side, erklærede talsmanden.

Domstolene?

— Var det ikke tænkeligt, at der her er gemt oplysninger, der ville interessere domstole, efter at man har erkendt, at stoppet for afnazificeringen i 1951 måske var noget overilet?

— Sikkert er der her gemt en del, som kunne have interesse for nutiden. Men når man pr. lov har dekretet, at dokumenterne "til evige tider" skal forblive bag lås og lukke, kan man ikke uden videre bryde seglet.

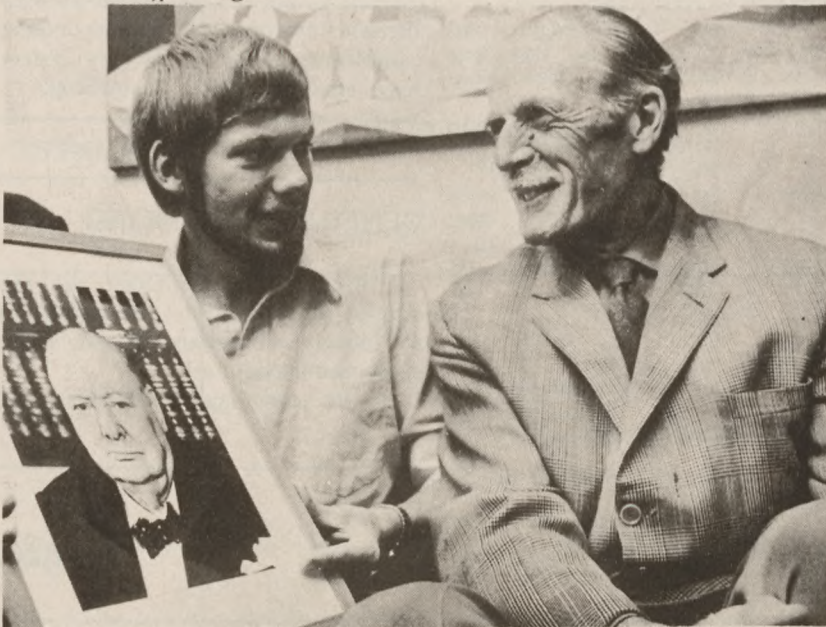
— Hvad siger historikere?

— Et vist behov for at kunne benytte arkivet på Gottorp Slot er sikkert tilstede, ikke mindst blandt historikere. Men vil det mon ikke være det mest hensigtsmæssige at vente med dette, indtil der er groet græs over sagen? slutter den tyske talsmand.

IKE-STUE OG GENERALS BESØG

PÅ 4. MAJ-KOLLEGIET I ÅLBORG

To begivenheder satte sit præg på kollegieåret i 1972. Det ene var et spændende besøg 9. september af den nu 80-årige general Richard Dewing, som spillede en afgørende rolle i Danmarks befrielseshistorie. Han var under krigen allieret chef for operationerne i det danske område og arbejdede i nær forbindelse med Den danske Brigade i Sverige og med de faldskærmsjægere, som virkede i den illegale hær i Danmark. Besøget på 4. Maj Kollegiet i Ålborg blev formidlet af den tidligere faldskærmsjæger og captain i The Buffs, oberstløjtnant F. T. Vang, der nu er ledende ingeniørofficer ved den nordjyske region.

Andreas Duus, der bor på Winston Churchills værelse, viser premierministerens billede til sin gæst, general R. Dewing

Atlantsammenslutningens formand overrækker billedet af Eisenhower til kollegiets formand, konsul Sigurd Müller